

PRZEGLĄD KUPIECKI

W. Jagielloński

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Dziś w kinoteatrze dźwiękowym „WANDA” Św. Gertrudy 5.

**NAJWIĘKSZY TRIUMF HOLLYWOODU !
FILM MILJONA DOLARÓW !**

Arcydzieło, które wywołało burzę zachwytów wg. głośnej sztuki G. S. Kaufmana i Edny Ferber

OBIAD o 8-mej

Porywająca pieśń miłości i pożądania.

W głównych rolach największe asy ekranu

JEAN HARLOW	JOHN BARRYMORE
WALLACE BEERY	LIONEL BARRYMORE
PHILIPS HOLMES	BILLIE BURKE
MARIE DRESSLER i inni.	

Wybuch ludzkich namiętności. — Skandal w najwytworniejszym towarzystwie. — Kalejdoskop życiowych sensacji.
Zwracamy uwagę na konkurs. — Blizsze szczegóły w afiszach

„OWSIANKA”

Sp. z ogr. por. SOSNOWIEC

poleca swoje wyroby owsiane:

PLATKI owsiane w paczkach a 200 i 400 grm.

Nowy gatunek śnieżno biały szybko gotujący się! 3-5 minut! odpowiadający naddroźszym plątkom amerykańskim, a lepszy od niemieckich

GRYSIK dla dzieci a la Himmeltau

MĄCZKA OWSIANA

KASZA OWSIANA

KAKAO OWSIANE i t. d.

MĄDRY KUPIEC forsuje w czasie kryzysu produkty pierwszorzędne i tanie, stosując się do wymogów zubożałej klienteli.

MĄDRY KUPIEC forsuje fabrykaty, przy których osiąga odpowiedni zysk.

Wyroby „OWSIANKA” Sosnowiec są jakościowo w Europie bezkonkurencyjne, tanie i dają **kupcom wysoki zysk!**

Maszyny

**do pisania
rachowania
powielania
wszelkich systemów
reperuje
czyści
konserwuje**

pierwszorzędnie i tanio

także w abonamencie miesięcznym
Powiera

przepisuje

**wszelkiego rodzaju pisma
okólniki, prace, ugody sądowe i t. d.**

PRZYBORY do maszyn biurowych wszelkiego typu

I. n. MÜNTZ, Kraków
Bonerowska 11 - Tel. 117-68

Reklama jest dźwignią handlu!

Przed nowelizacją ustawy o podatku obrotowym.

Zapowiedziana przez ministra skarbu na przedostatnim posiedzeniu Sejmu reforma systemu podatkowego w kierunku większego uproszczenia i ujednostajnienia podatków przy równomierniejszym ich rozłożeniu zaczyna przybierać realne kształty. Narazie opracowane zostały projekty ustaw dotyczących podatku gruntowego, podatków samorządowych i ordynacji podatkowej, które mają być uchwalone już w najbliższym czasie.

Do najbardziej aktualnych i żywotnych spraw w zakresie reformy naszego systemu podatkowego należy niewątpliwie kwestja scalenia podatku obrotowego, która obecnie właśnie jest przedmiotem szczegółowych badań ze strony ministerstwa skarbu. Badania te mają znaleźć swój wyraz w opracowanym przez ministerstwo skarbu projekcie nowelizacji przepisów ustawy o podatku obrotowym. Sprawa ta przeszła bardzo ciekawą ewolucję. Była ona jeszcze aktualną w r. 1926, kiedy to prof. Kemmerer, przewodniczący ówczesnej komisji doradców finansowych rządu polskiego w sprawozdaniu swym, wydanym przez ministerstwo skarbu, wskazał, że podatek od dochodu brutto, czyli od obrotu jest nieodpowiednim sposobem opodatkowania handlu, gdyż istnieją wielkie różnice ustosunkowania się dochodu brutto do dochodu czystego nie tylko pomiędzy rozmaitymi gałęziami handlu czy przemysłu, lecz również pomiędzy poszczególnymi przedsiębiorstwami w jednej gałęzi. W ten sposób podatek od obrotu, obciążając nierównomiernie przedsiębiorstwa, narusza podstawowe zasady zdrowego opodatkowania.

Prof. Kemmerer zaleca, ażeby podatek obrotowy był pobierany tylko od przedsiębiorstw, nie opłacających świadectw przemysłowych, tak że żadne przedsiębiorstwo nie płaciłoby jednocześnie podatku obrotowego i świadectwa przemysłowego. Świadectwa przemysłowe przy rewizji skali ich cen, byłyby wykupywane tylko przez najmniejsze przedsiębiorstwa, albowiem są one formą podatku dającą się lepiej zastosować do małych przedsiębiorstw i producentów, niż podatek od obrotu. Następnie prof. Kemmerer zaleca wprowadzenie jednolitej skali podatkowej dla podatku od obrotu w miejsce dotychczasowych zróżniczkowanych opłat.

Sprawą tą zajął się również doradca finansowy rządu polskiego p. Devey. Podkreślił on w swym ostatnim sprawozdaniu, że „dwa największe podatki przemysłowe-handlowe, t. j. podatek obrotowy i dochodowy, wymagają największej reformy. Są one nie tylko wysokie, lecz ponadto zawierają nielogiczne i niepożądane rozróżnienia w stosunku do poszczególnych rodzajów przemysłu i handlu“.

Czynnikami miarodajne rozumiały dobrze konieczność przeprowadzenia reformy podatku obrotowego, jakkolwiek ich punkt widzenia na tę sprawę różnił się znacznie od opinii w tym zakresie doradców rządu polskiego. Świadczy o tem praca zastępcy dyrektora departamentu podatkowego w ministerstwie skarbu p. Pawła Michalskiego p. t. „System podatkowy i jego reforma“, w której m. in. stwierdza, że podatek od obrotu, będąc podatkiem mieszanym (pośrednim i bezpośrednim) jest z dwóch powodów wadliwym, obciąża bowiem produkt tylokrotnie, ilokrotnie przechodzi on fazy produkcji i sprzedaży, a więc podraża jego cenę, o ile chodzi zaś o podatnika, to przez opodatkowanie całkowitego przychodu (obrotu) w wypadkach niesprzyjającej konjunktury stanowi ciężar przekraczający zdolność płatniczą. Zarówno w tych wypadkach, w których jest w całości przerzucany na konsumenta, jak i w tych wypadkach, w których z tych czy innych powodów nie może on być (w całości lub części) przerzucany, jest ten podatek szkodliwy, bo nie trafia wszystkich podatników“.

Dlatego też Naczelną Radę Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego, stwierdziła w swym memorjale do rządu, że jeśli już podatek obrotowy, gospodarczo szkodliwy i nieuzasadniony, nie może być ze względów budżetowych państwa zniesiony, to sposób jego poboru powinien być radykalnie zmieniony, właśnie przez możliwie szerokie zastosowanie zasady scalenia podatku. Scalenie bowiem podatku obrotowego ma bardzo znaczne zalety. Przedewszystkiem stanowi ono uproszczenie wymiaru podatku obrotowego i zmniejsza koszty wymiaru i poboru. Następnie odsuwa od bezpośredniego zetknięcia się z urzędami skarbowymi bardzo znaczną część dotychczasowych płatników podatku obrotowego.

Scalenie podatku obrotowego pozwala na łagodniejsze traktowanie tych gałęzi przemysłu, które z punktu widzenia ogólnej polityki mają specjalne znaczenie i osłabia szkodliwą konkurencję towarów zagranicznych, w szczególności pochodzących z krajów nie posiadających podatku obrotowego. Wreszcie pozwala ono na całkowite zwolnienie od podatku tranzakcyj eksportowych.

Zdaniem jednak sfer przemysłowych trudno jest sformułować ogólne, jednolite wnioski na temat korzyści wynikających dla życia gospodarczego ze scalenia podatku obrotowego. Korzyści te zależne są bowiem od struktury czy warunków poszczególnych przemysłowców, jak gałęzi handlu. Sfery przemysłowe wskazują niektóre ujemne strony, które związane są z tą formą podatku. Podatek bowiem będzie płatny zgóry, co przy transakcjach kredytowych wpłynie rów-

Ciąg dalszy na str. 11-tej.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XVII.

Kraków, dnia 20 stycznia 1934

Nr. 3.

Cena abonamentu:	
Abonament kwartalny	4 zł
„ półroczny	8 zł
„ roczny	16 zł
Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń	

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7
wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.
Redakcja i administr. **Kraków, Grodzka 43.**
Telefon Nr. 132-67
Konto P. K. O. Nr. 400.342

Ogłoszenia:	
Wiersz milim. 1 szp. na okładce	40 groszy
Wiersz milim. 1 szp. na I str. okładki	60 groszy
Wiersz milim. 1 szp. w tekście	60 groszy
Cała strona okładki	200 zł
Pół strony okładki	100 zł
Czwierć strony	50 zł
Ośma strony	25 zł
Cała strona w tekście	450 zł
Pół strony	225 zł
Czwierć strony	120 zł
Jedna ósma strony	60 zł

EMIL SILBERBACH

Skład materiałów budowlanych
Kraków, ul. Wielopole 15.

sprzedaje w całym Województwie Krakowskim
CEMENT i GIPS marki „ŁOPUSZKA“ po niskich
cenach. Handlarzom udziela odpowiednich rabatów.
Zarazem poleca i inne materiały, jak: dachówkę,
glazurę, posadzkę, rury, papę, asfalt i t. p.

ANGIELSKĄ KORESPONDENCJĘ

oraz wszelkie tłumaczenia załatwia

JÓZEF KARMEŁ, Kraków, Koletek 3.

TAMŻE LEKCJE ANGIELSKIEGO

Warunki przystępne.

Co wprowadziła ustawa o ubezpieczeniach społecznych

Z dniem 1 stycznia 1934 weszły ostatecznie w życie **nowe przepisy prawne**, dotyczące t. zw. **prawa o ubezpieczeniu społecznym**. Zostały one wprowadzone rozporządzeniem Prez. Rzpl. z 28 marca 1933 r. poz. 396. Dz. U. a uzupełnione szeregiem rozporządzeń wykonawczych, jakoto: poz. 560, 673, 789-794, 810-811, 814-819, Dz. U. z r. 1933.

System ubezpieczeń społecznych wedle tego nowego stanu prawnego jest bardzo skomplikowany. Przepisy dotyczące są rozrzucone zarówno we wspomnianem zasadniczym rozporządzeniu, jak i w owych rozporządzeniach wykonawczych w ten sposób, że dokładne zapoznanie się z nimi jest wielce utrudnione. Nowe rozporządzenia nakładają też na przedsiębiorstwa wielki ciężar pracy, ze względu na ogromny formalizm, połączony ze zastosowaniem dotyczących przepisów.

Dla ułatwienia wstępnej orientacji podajemy naryzie zasadnicze wyjaśnienia:

RODZAJE UBEZPIECZENIA.

Od 1 stycznia 1934 obowiązują następujące rodzaje ubezpieczenia społecznego:

A) Odnośnie do robotników:

- I. Ubezpieczenie chorobowe, mianowicie:
a) na wypadek choroby,

- b) na wypadek macierzyństwa,
II. Ubezpieczenie emerytalne, mianowicie:
c) na wypadek niezdolności do zarabkowania wskutek wypadku w zatrudnieniu,
b) na wypadek niezdolności do zarabkowania wskutek choroby zawodowej,
c) na wypadek niezdolności do zarabkowania wskutek innych przyczyn,
d) na wypadek śmierci wskutek wypadku w zatrudnieniu,
e) na wypadek śmierci wskutek choroby zawodowej,
f) na wypadek śmierci wskutek innych przyczyn.
III. Ubezpieczenie on wypadek braku pracy, czyli bezrobocia.

B. Odnośnie pracowników umysłowych:

- I. Ubezpieczenie chorobowe, mianowicie:
a) na wypadek choroby,
b) na wypadek macierzyństwa,
II. Ubezpieczenie emerytalne, mianowicie:
a) na wypadek niezdolności do zarabkowania wskutek wypadku w zatrudnieniu,
b) na wypadek niezdolności do zarabkowania wskutek choroby zawodowej,

- c) na wypadek niezdolności do zawodu z innych przyczyn,
  - d) na starość,
  - e) na wypadek śmierci wskutek wypadku w zatrudnieniu,
  - f) na wypadek śmierci wskutek choroby zawodowej,
  - g) na wypadek śmierci wskutek innych przyczyn,
- III. Ubezpieczenie na wypadek braku pracy, czyli bezrobocia.

AKTY USTAWODAWCZE, NORMUJĄCE POSZCZEGÓLNE RODZAJE UBEZPIECZENIA.

Wymienione wyżej rodzaje ubezpieczenia społecznego zostały unormowane następującymi aktami ustawodawczymi:

A) Odnośnie robotników:

- 1) Ubezpieczenie chorobowe, wymienione wyżej pod A. I., unormowano rozporządzeniem z r. 1933. poz. 396. Dz. U.
- 2) Ubezpieczenie emerytalne, wymienione wyżej pod A. II., unormowano rozporządzeniem z r. 1933, poz. 396. Dz. U.
- 3) Ubezpieczenie na wypadek braku pracy, wymienione wyżej pod A. III., normowano ustawą z r. 1924 w brzmieniu poz. 555. Dz. U. z r. 1932.

B) Odnośnie pracowników umysłowych:

- I. Ubezpieczenie chorobowe, wymienione wyżej pod B. I., unormowano rozporządzeniem z r. 1933. poz. 396. Dz. U.
- II. Ubezpieczenie emerytalne:
  - 1) wymienione wyżej pod B. II. a. b. e. f., unormowano rozporządzeniem z r. 1933. poz. 396. Dz. U.
  - 2) wymienione wyżej pod B. II. c. d. g., unormowano rozporządzeniem z r. 1933. poz. 396. Dz. U.
- III. Ubezpieczenie na wypadek braku pracy, wymienione wyżej pod B. III., unormowano rozporządzeniem z r. 1927. poz. 911. Dz. U.

STOSUNEK NOWEGO STANU PRAWNEGO DO DAWNEGO.

Odnośnie stosunku, zachodzącego między dawnym stanem prawnym w tym przedmiocie a nowym, przedstawia się rzecz następująco:

- 1) Przeszła obowiązywać ustawa o ubezpieczeniu na wypadek choroby, czyli o tzw. Kasach Chorych z r. 1920 poz. 272 Dz. U.
- 2) Przeszła obowiązywać ustawa o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków z r. 1877 Nr. 1 Dz. P. P. z r. 1888 w brzmieniu ustawy z r. 1924 poz. 148 Dz. U.
- 3) Przeszła obowiązywać ordynacja ubezpieczeniowa Rzeszy Niemieckiej z r. 1911 Dz. U. Rzeszy niemieckiej str. 509,

4) W związku z wygaśnięciem wspomnianych pod 1, 2, 3 aktów ustawodawczych, przestały istnieć dotychczasowe Kasy Chorych i dotychczasowe Zakłady Ubezpieczeń od Wypadków i zostały przekształcone na nowe instytucje pod nazwą „Ubezpieczalnia Społeczne“, w których skupiona została administracja ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego.

5) Wprowadzono nowy rodzaj ubezpieczenia, mianowicie: ubezpieczenie emerytalne robotników. Także administracja tego ubezpieczenia należy do Ubezpieczalni Społecznej.

6) Wszystkie dotychczas uskutecznione zgłoszenia pracowników do Kas Chorych i do Zakładów Ubezpieczeń od Wypadków wygasły z dniem 1 stycznia 1934 r. Stan jest tego rodzaju, że uważa się, iż żaden pracownik nie jest zgłoszony do tych ubezpieczeń. W następstwie tego po myśli rozp. wykonawczego z r. 1933 poz. 818 Dz. U. mają obowiązek pracodawcy zgłosić na nowo zatrudnionych w dniu 1 stycznia 1934 pracowników wszystkich kategorii, z wyjątkiem pewnych, nie podlegających ubezpieczeniu (wymieniono je w odnośnych aktach ustawodawczych) do Ubezpieczalni Społecznej, w której okręgu znajduje się dane przedsiębiorstwo.

Zgłoszenia winny być dokonane do 14 stycznia b. r. włącznie i to na nowym formularzu, który można nabywać w Ubezpieczalniach. Na formularzu sporządza się zgłoszenia wszystkich pracowników, tak robotników jak i pracowników umysłowych i to jednocześnie do wszystkich ubezpieczeń, jakim on podlega. Także służba domowa musi być na nowo zgłoszona.

7) Ustawa o ubezpieczeniu pracowników umysłowych nie została uchylona i pozostaje nadal w mocy z pewnymi zmianami. Jednak pracowników umysłowych, zgłoszonych już do Z. U. P. U., należy również zgłosić na nowo od Ubezpieczalni Społecznej do dnia 14 stycznia br.

8) Składki za czas do 31 grudnia 1933 oraz składki zaległe wpłaca się w dotychczasowy sposób do dotychczasowych instytucyj. Więć w szczególności: a) składki do Kasy Chorych dotychczas uiszczane — do Ubezpieczalni Społecznej, b) składki do Z. U. P. U. do tegoż ZUPU, c) składki na ubezpieczenia od wypadków — do danego Zakładu Ubezpieczeń od wypadków. Natomiast od 1 stycznia 1934 wszystkie składki mają być uiszczane do Ubezpieczalni Społecznej.

9) Składki na Fundusz Bezrobocia i na Fundusz Pracy potracą się w dotychczasowy sposób i wpłaca w dotychczasowy sposób do funduszu Bezrobocia — względnie o ile chodzi o składki na Fundusz Pracy — do Ubezpieczalni Społecznej, lub do Kasy skarbowej. Nowe zgłoszenia do Funduszu Bezrobocia nie są potrzebne.

Nowy sposób obliczania składek na rzecz Z. U. P. U.

Wprowadzenie ustawy scaleniowej wywołało chwilowe zamieszanie. Nikt nie orientuje się jeszcze, jakie to pociągnie za sobą zmiany, a przedewszystkiem, czy będziemy płacili jak dotąd, czy też więcej lub mniej.

Rozporządzenie wykonawcze do tej ustawy już zostało ogłoszone, obowiązuje i pierwsze potrącenie według nowych przepisów, dokonane zostanie już za miesiąc bieżący. Z tego względu sprawa ta interesuje wszystkich, czego dowodem są liczne pytania kierowane do naszej redakcji.

Otóż na wstępie zaznaczyć należy jedno: zmienione zostały tylko opłaty, dotyczące ubezpieczenia w Z. U. P. U. Natomiast te opłaty, które uiszczaliśmy na ubezpieczenie chorobowe w kasie chorych, obecnie uiszczać będziemy do ubezpieczalni społecznej w tej samej wysokości. Zmiana w tym wypadku polega na tem, że pracownicy nie korzystają już z bezpłatnych porad lekarskich ani lekarstw.

Ale w Z. U. P. U. nastąpiły zmiany dość poważne i należy się z nimi dokładnie zapoznać.

Pracownicy umysłowi ubezpieczeni są w Z.U.P.U. od 1 stycznia 1928 roku. Przedtem w Funduszu Pensyjnym. Do tego czasu obowiązywało zarządzenie, w myśl którego składka na rzecz ubezpieczenia emerytalnego i na wypadek bezrobocia wynosiła

10 proc. podstawowej płacy pracowni, przyczem dla płac tych ustanowiono pewne kategorie, zwane grupami zarobkowymi. Przed pół rokiem składki te podwyższono o 0.8 procent płacy podstawowej. Składka ta dzieliła się na pracodawców i pracowników, przyczem przy płacy od 60 do 400 złotych miesięcznie,

PRZYKŁADY.

A. Uposażenie 350 zł.

Składka na uposażenie emerytalne:

Pracownik	Pracodawca	razem
2/5 od 8% — zł. 11.20	3/5 od 8% — zł. 16.80	8% 28.—

Składka na ubezpieczenie na wypadek braku pracy:

Pracownik	Pracodawca	razem
1,4% — zł. 4.90	1,4% — 4.90	2,8% 9.80
		łącznie składka do ZUPU 37.80

B. Uposażenie 600 zł.

Składka na ubezpieczenie emerytalne:

Pracownik	Pracodawca	razem
1/2 od 8% — zł. 24.—	1/2 od 8% — zł. 24.—	8% 48.—

Składka na wypadek braku pracy:

Pracownik	Pracodawca	razem
1,6% — zł. 9.60	1,2% — zł. 7.20	2,8% 16.80
		łącznie składka do ZUPU 64.80

Koncesjonowane

Biuro Buchalteryjno-Rewizyjne

WILHELMA LEINKRAMA

zaprzyięzonego znawcy sądowego

Kraków, Lubelska 23. — Tel. 155-93.

Organizacja • Zakładanie ksiąg
Bilansowanie • Nadzór • Kontrola

Uproszczona księg. własnego układu.

pracodawca płacił na Z. U. P. U. trzy piąte, zaś pracownik dwie piąte składki,

przy płacy od 400 do 800 zł. pracodawca i pracownik płacili po połowie, przy pracy zaś ponad 800 zł. — pracodawca płacił dwie piąte a pracownik trzy piąte składki.

By dokładniej zrozumieć, na czem polega obecnie zmiana w opłatach, musimy sobie przypomnieć, jak przedstawiały się grupy zarobkowe:

Przy pensji 60—89.99 zł. obliczało się składkę od 60 zł.

”	”	90 — 119.99 zł. od 90 zł.
”	”	120 — 149.99 zł. od 120 zł.
”	”	150 — 179.99 zł. od 150 zł.
”	”	180 — 219.99 zł. od 180 zł.
”	”	220 — 259.99 zł. od 220 zł.
”	”	260 — 299.99 zł. od 260 zł.
”	”	300 — 359.99 zł. od 300 zł.
”	”	360 — 419.99 zł. od 360 zł.
”	”	420 — 479.99 zł. od 420 zł.
”	”	480 — 559.99 zł. od 480 zł.
”	”	560 — 639.99 zł. od 560 zł.
”	”	640 — 719.99 zł. od 640 zł.

i przy pensji 720 zł. i wyżej obliczało się składkę od 720 zł., niezależnie od wysokości rzeczywistych zarobków.

Jeśli więc pracownik zarabiał np. 350 zł. miesięcznie, wówczas obliczano mu składkę od pensji podstawowej 300 zł. Wynosiło to zł. 32.40 miesięcznie, a ponieważ pracodawca musiał płacić trzy piąte, wynosiło to dla pracodawcy zł. 18.60, a dla pracownika zł. 13.80.

Obecnie skasowane zostały grupy zarobkowe od których obliczało się składki. Składki pałcić będziemy teraz nie od grup zarobkowych, lecz od rzeczywistych zarobków. Gdy zatem pracownik pobiera zł. 350 miesięcznie, obliczy mu się 10.8 procent od 350 zł. a nie od 300 zł., jak dotychczas. Gdy pensja pracownika wynosi 550 zł., obliczy mu się składkę od tej sumy, a nie jak dotychczas, od 480 zł.

Dodać należy jeszcze, że otrzymywane wynagrodzenie zaokrągla się zawsze do jednostek złotego, przyczem kwotę 50 groszy i więcej przyjmuje się za

pełną złotówkę. Jeśli więc ktoś zarabia miesięcznie 215 zł. 80 groszy, liczy mu się składki od 216 złotych.

Przy zgłaszania sprzedawców i ekspedjentów sklepowych i księgarskich, pamiętać należy, że nie wszyscy oni zaliczani są do pracowników umysłowych. Do kategorii tych ostatnich należą bowiem tylko ci, którzy ukończyli 6 klas szkoły średniej ogólno-kształcącej, albo szkołę średnią zawodową, albo też o ile ukończyli zawodową szkołę dokształcającą i odbyli trzyletnią praktykę w przedsiębiorstwach I lub II kategorii ahndlowej, względnie I, II, III, IV i V kat. przemysłowej w spółdzielniach, w księgarniach lub też wreszcie w sklepach zwolnionych od wykupywania świadectw przemysłowych. Za równoznaczne z odbyciem praktyki uważa się wykonywanie samodzielnej pracy w charakterze kupca I lub II kat. albo też w charakterze księgarza jak również — conajmniej trzyletnie zatrudnienie w charakterze pracownika umysłowego (n. p. urzędnika, biuralisty, nauczyciela i t. d.).

Ile będziemy płacić na ubezpieczenia społeczne.

JAK ZGŁASZAĆ I WYMELDOWYWAĆ PRACOWNIKÓW?

Izba Ubezpieczeń Społecznych wydała pouczenie dla pracodawców o sposobie dokonywania przez nich zgłoszeń oraz obliczania i uiszczania składek ubezpieczeniowych. Ze względu na to, że wszyscy prawie nie znają tych nowych przepisów, podajemy z nich najważniejsze.

ZGŁOSZENIE I WYMELDOWANIE.

Każdego przyjętego pracownika (robotnika lub pracownika umysłowego) pracodawca obowiązany jest zgłosić indywidualnie w ciągu siedmiu dni na specjalnym formularzu do Ubezpieczalni Społecznej, lub jej oddziału, w których okręgu znajduje się miejsce zatrudnienia. Jeśli miejsce zatrudnienia znajduje się poza siedzibą Ubezpieczalni lub jej oddziału, zgłoszenie może nastąpić w ciągu 10 dni od dnia przyjęcia pracownika. Również w ciągu dni siedmiu (lub 10) należy zgłosić założenie nowego zakładu pracy albo przyjęcia po raz pierwszy pracowników do zatrudnienia. Pracodawcy zatrudniający najwyżej trzech pracowników (robotników i pracowników umysłowych łącznie) obowiązani są zgłaszać indywidualnie każdą zmianę zarobku poszczególnych pracowników. Zgłoszenie zmian zarobków, które nastąpiły w ciągu miesiąca, należy przysyłać do Ubezpieczalni co miesiąc, najpóźniej do 10 dnia następnego miesiąca. Wymeldowanie pracownika zwolnionego z pracy, powinno być dokonane w ciągu 7 dni (jeśli zakład pracy znajduje się poza siedzibą ubezpieczalni — w ciągu 10 dni) od daty zaprzestania pracy.

**szybki
obróć
pewny
zysk!**

*gwarantują te 3
wypróbowane
marki:*

**Prawdziwa
Francka
Kawa Enrilo
Kawa
Kneippa**

SKŁADKI.

Składki ubezpieczeniowe płatne są łącznie za wszystkie rodzaje ubezpieczenia co miesiąc zdołu, najpóźniej do 10 dnia następnego miesiąca. Składki od zarobków tygodniowych opłaca się za tygodnie, które zakończyły się w ubiegłym miesiącu kalendarzowym, przyczem za ostatni dzień tygodnia przyjmuje się sobotę. Pracodawca obowiązany jest sam obliczyć wysokość składek, które powinien wpłacić. Składki za wszystkie rodzaje ubezpieczeń oblicza się od zarobków rzeczywistych, zaokrąglonych do jednego złotego (mniej niż 50 groszy nie liczy się, więcej niż 50 gr. uważa się za złotego). Podstawą wymiaru składki za wszystkie ubezpieczenia robotników jest zarobek tygodniowy. Dla pracowników umysłowych przy obliczaniu składki na ubezpieczenie chorobowe i od wypadków podstawą jest zarobek tygodniowy, który przyjmuje się, jako sześć dwudziestych piątych zarobku miesięcznego. Przy ubezpieczeniu emerytalnem pracowników umysłowych, podstawą wymiaru składki jest wynagrodzenie miesięczne.

SKŁADKI ROBOTNIKÓW.

Najniższą podstawą wymiaru składki tygodniowej na wszystkie ubezpieczenia robotników jest kwota 6 zł. zarobku, jeżeli zarobek jest niższy, lub robotnik nie otrzymuje żadnego wynagrodzenia, oblicza się składkę od 6 zł. tygodniowego zarobku i płaci ją pracodawca sam całkowicie. Najwyższą podstawą wymiaru składki za ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe robotników przyjęty jest zarobek 174 zł. tygodniowo, a na ubezpieczenie emerytalne robotników zarobek 72 zł. tygodniowo. Przy zarobkach wyższych, składkę na ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe oblicza się od 174 zł., a na emerytalne — od 72 zł. zarobku tygodniowego. Składka na ubezpieczenie chorobowe robotników wynosi wogóle 5 proc. zarobków, a przy zarobkach tygodniowych 174 zł. i wyżej, wynosi 8.70 zł. tygodniowo. Połowę składki płaci robotnik, a połowę pracodawca.

Składka za ubezpieczenie emerytalne robotników wynosi 5,2 proc. zarobków, z czego 3,3 proc. opłaca

robotnik, a 1,9 proc. opłaca pracodawca. Przy zarobkach tygodniowych 72 zł. i wyżej, składka na to ubezpieczenie wynosi 3,75 zł. tygodniowo. Wysokość procentową składki na ubezpieczenia wypadkowe ustala orzeczenie o zaliczeniu zakładu pracy do kategorii i klasy niebezpieczeństwa (zasadniczo wynosi ona przeciętnie 1,4 proc.), składkę tę opłaca wyłącznie pracodawca.

SKŁADKI PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH.

Najniższe i najwyższe granice zarobków tygodniowych pracowników umysłowych dla ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego są te same, co i u robotników. Składka na ubezpieczenie na wypadek choroby pracowników umysłowych wynosi 4,6 proc. zarobków (połowę płaci pracodawca, a połowę ubezpieczony), przy zarobkach tygodniowych ponad 174 zł. (725 zł. miesięcznie), składka wynosi 8 zł. tygodniowo. Procentowa wysokość składki na ubezpieczenie wypadkowe pracowników umysłowych jest taka sama, jak i robotników.

RÓWNIEŻ PO WSIACH I MIASTECZKACH NALEŻY ZGŁOSIĆ SŁUŻBĘ DOMOWĄ DO UBEZPIECZALNI SPOŁECZNYCH.

Nowe przepisy ubezpieczeniowe, obowiązujące od 1. stycznia 1934 r. wprowadzają obowiązek ubezpieczenia służby domowej po wsiach i miasteczkach. Według dawnych przepisów ta kategoria pracowników domowych wolna była od obowiązku ubezpieczenia w Kasie Chorych. Obecnie pracodawcy po wsiach

i miasteczkach obowiązani są zgłosić i ubezpieczyć swą służbę domową w najbliższej ubezpieczalni społecznej. Według nowych przepisów dyrektorzy i prokurenci przedsiębiorstw nie będą zwalniani od obowiązku ubezpieczenia i muszą być zgłoszeni w ubezpieczalni społecznej. Zaostrzone też zostały przepisy, dotyczące zwrotu kosztów przez ubezpieczalnię społeczne za wezwanie lekarza prywatnego do chorego ubezpieczonego. Ubezpieczalnię społeczne zwracać będą koszty wezwania lekarza w przypadku, gdy będzie stwierdzone, że brak pomocy lekarskiej zagrażał życiu chorego. O wezwaniu lekarza prywatnego ubezpieczalnia społeczna musi być zawiadomiona w ciągu pięciu dni.

W związku z tem, dotychczasowa składka za służące będzie znacznie podwyższona. Od służącej płacić się będzie:

- 1) składkę na ubezpieczenie chorobowe;
- 2) składkę na ubezpieczenie od wypadków;
- 3) składkę na ubezpieczenie emerytalne;
- 4) składkę na Fundusz Pracy.

Na zgłoszeniach służby domowej nie wpisuje się wartości mieszkania i utrzymania, z którego ona korzysta, lecz tylko kwotę wynagrodzenia pieniężnego. Wartość świadczeń w naturze ustala dla służby domowej ubezpieczalnia według jednolitych norm. Natomiast wartość świadczeń w naturze udzielanych pracownikom w przemyśle i handlu należy podać na zgłoszeniach w tej wysokości, w jakiej podane były do dawniejszych ubezpieczeń.

Z dniem 1-go stycznia 1934 r. weszła w życie „ustawa scaleniowa“, normująca przepisy, dotyczące wszelkich rodzajów ubezpieczeń społecznych (Kasa Chorych, ZUPU, Ubezpieczenie od wypadków.) W związku z tem każdy kupiec, zatrudniający personal i to bez względu na jego ilość i charakter jego zatrudnienia obowiązany jest wnieść do „Ubezpieczalni społecznej“ szereg formularzy wypełnionych, zgłoszeń, wyjaśnień, sprostowań i t. d., a nadto

stale, każdego miesiąca przedkładać wykazy miesięczne. — Niespełnienie tych formalności zagrożone jest dotkliwymi grzywnami.

Celem więc dokładnego poinformowania kupców o nowych przepisach i praktycznego pokazu formularzy oraz celem pouczenia ich jak i jakie zgłoszenia należy obecnie i w przyszłości do „Ubezpieczalni społecznej“ wnosić,

urządza **Krakowskie Stowarzyszenie Kupców**

w sobotę, 20 stycznia br. o godz. 7:30 wieczór, w lokalu swym przy ul. Grodzkiej 43

Zebrań członków

podczas którego uproszeni przez Zarząd Stowarzyszenia pp. Referenci „Ubezpieczalni Społecznej“ udzielać będą wszelkich wyjaśnień i wskazówek praktycznych, dotyczących się

sprawy ubezpieczenia pracowników, zatrudnionych w handlu.

Z uwagi na doniosłość sprawy jak również z uwagi na niejasność poszczególnych przepisów ustawowych i narażenie na grzywnę, w razie nieuczynienia zadość wymogom ustawowym, wzywamy kupców do masowego wzięcia udziału w tem Zebraniu.

Wydział Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców.

Nie wolno milczeć !

W związku z artykułem p. Dra Leuchtera w Nrze 41 „Przeł. Kup.“ z dnia 9 grudnia 1933 r. w sprawie obniżki czynszów za lokale handlowe, otrzymaliśmy poniższe uwagi.

Uwagi te, podobnie zresztą, jak i pierwszy artykuł, traktujemy jako materiał dyskusyjny.

Głos poniższy nie zawiera konkretnych wniosków. Zamieszcza go jako wyraz nietyle poglądów, ile uczuć kupiectwa. Dalszym głosem poświęcimy chętnie łamy naszego pisma.

Redakcja.

Kiedy w grudniowym numerze „Przeł. Kupieckiego“ przedłożył p. Dr. Leuchter projekt reformy ustawy „o ochronie lokatorów“, redakcja w uwadze zaznaczyła, iż artykułem tym otwiera merytoryczną dyskusję.

I minął miesiąc grobowej ciszy dookoła tej piekającej sprawy. Nikt głosu nie zabrał, nikt nie wypowiedział się na temat tej życiowej sprawy i mimo, iż sam projekt wysuwany był zarówno w interesie właścicieli realności, jak i lokatorów — obie strony pominęły go milczeniem. Nie należy jednakże powodów owego milczenia traktować jednakowo u właścicieli realności, jak i lokatorów, gdyż są one biegunowo przeciwne.

Jedyną poważniejszą bolączką właścicieli realności była sprawa nakładania podatków przez Urzędy Skarbowe nie od faktycznych czynszów lecz wg. ustalonych z r. 1914. Z chwilą jednakże, gdy w formie „noworocznego“ opublikowano okólnik Ministerstwa Skarbu do Izb Skarbowych, polecający umiarzenie podatków właścicielom realności w wypadku „gdyby ściągnięcie komornego od lokatora było niemożliwym“, a więc tem samem zmniejszono właścicielom nieruchomości podatki w razie próżnostania lokalu, obniżki wzgl. nieściągalności komornego — z tą chwilą ich „niezadowolenie“ znikło. I to jest zdaniem naszym główny powód owego milczenia ze strony właścicieli realności.

A lokatorzy? Czy może ich milczenie spowodowane zostało również jakimś „noworocznym“? Czy rząd dla tych ekonomicznie słabszych poczynił choćby

jakieś drobne przyrzeczenia przynania ulg? Nie — nie i nie.

A dlaczego milczą, dlaczego odbierają sobie ostatni kęs od ust, aby tylko z komornem nie zalegać, dlaczego świadomie zadłużają się, rujnując swe warsztaty pracy, aby tylko płacić wygórowane, jak na dzisiejsze czasy czynsze.

Niema w Polsce jednej warstwy w społeczeństwie, której dochody od 8-miu lat stałyby na tym samym poziomie. Robotnicy są bez pracy i zarobku, pensje urzędników spadły o 40—50 proc. dochody lekarzy i adwokatów spadły poniżej normy płac robotników, obroty w przemyśle i handlu najlepiej obrazuje coroczne stałe przeszeregowanie przedsiębiorstw do niższych grup świadectw przemysłowych, majątki posiadaczy dolarów zdevaluowały się o 40 procent, a nawet dochody Skarbu tak z podatków bezpośrednich jak i pośrednich zmalały wskutek ogólnego zubożenia płatników, tylko jedna ma istnieć w społeczeństwie kasta ludzi, których dochody stać mają na tym samym poziomie co przed 8-laty!

Wysokość czynszu — a więc dochody właścicieli realności to świętość, to mowa „tabu“, którego naruszyć nie wolno, gdyż chroni je ustawa o ochronie wyzyskiwanych (scil. lokatorów), ustawa, która w chwili wydania była dostosowana do warunków ówczesnych, a dziś przy zawrotnym tempie pauperyzacji życia gospodarczego — stała się martwą literą prawa.

I czyż w tych warunkach, gdy lokatorzy milczą, widząc, że stanowią jedynie wyzyskiwaną warstwę i to w dodatku wyzyskiwaną w imię litery ustawy, która ich miała bronić, a nie gnębić — to czy to milczenie nazwać można milczeniem sytego, czy też apatią z rozpaczy.

Rozumiemy te powody u jednych i u drugich i właśnie dlatego wołamy donośnym głosem: Nie wolno milczeć, gdyż milczenie to opacznie tłumaczonem być może! Obniżyc komorne!

Bernard Horowitz.

W sprawie lustracji świadectw przemysłowych

W pierwszych dniach stycznia br. władze skarbowe przeprowadzały lustracje przedsiębiorstw handlowych celem sprawdzenia, czy dane przedsiębiorstwa wykupiły już świadectwa przemysłowe na rok 1934. Jednocześnie lustratorzy skarbowi przeprowadzali badania ksiąg handlowych pod kątem widzenia ich aktualności oraz sprawdzali skrupulatnie inwentarz towarowy przedsiębiorstw. W wypadku nieposia-

dania przez dane przedsiębiorstwo handlowe świadectwa przemysłowego na rok 1934, jak również w wypadku najdrobniejszych chociażby usterek w prowadzeniu ksiąg handlowych, oraz inwentarza towarowego, lustratorzy sporządzali protokoły. Ta akcja władz skarbowych wywołała szereg zastrzeżeń wśród szerokiego kół kupiectwa. W związku z powyższym **Stowarzyszenie Kupców opracowało**

memorjał, który złożony został Izbie Przemysłowo-Handlowej. Samej zasady sprawdzania wykupu świadectw przemysłowych nie kwestjonując i nie poruszając tego zagadnienia w memorjale, Stowarzyszenie Kupców stoi na stanowisku, że z uwagi na ciężkie warunki, w jakich pracuje ostatnio handel, zbyt rygorystyczne żądanie, aby już w dn. 2 stycznia br. wszystkie przedsiębiorstwa handlowe wykazać się mogły wykupieniem świadectw przemysłowych na r. 1934, nie należy uznać za właściwe. Z tego też względu Stowarzyszenie Kupców uważa, że wykorzystywanie z tego powodu spisanych protokołów w kierunku pociągania kupców do odpowiedzialności karno-administracyjnej nie powinno mieć miejsca.

Z tych też względów memorjał wzywa Izbę Przemysłowo-Handlową do podjęcia interwencji w tym kierunku i specjalnie podkreśla, że byłoby rzeczą niedopuszczalną, aby tego rodzaju lustracje miały wywrzeć jakkolwiek wpływ na wymiar podatków.

ULGOWE ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWE DLA PRZEMYSŁOWCÓW.

Okólnikiem z dnia 29 grudnia 1933 L. D. V. 54884/4/33 zarządziło Ministerstwo Skarbu co następuje: W związku z akcją zwalczania bezrobocia, Ministerstwo Skarbu upoważnia Izby Skarbowe do udzielania przedsiębiorstwu przemysłowym, zatrudniającym do 1.000 robotników, następujących ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych:

a) zezwalania na nabywanie na rok 1934 świadectw przemysłowych tej samej kategorii, co i na rok 1933 w wypadku zwiększenia ilości zatrudnionych robotników w okresie od dnia 1 października do dnia 31 grudnia 1933.

b) Zwalnianie od dopłaty do ceny świadectwa przemysłowego wyższej kategorii w wypadku, gdy w okresie od dnia 1 stycznia do 1 lipca 1934 r. będzie miało miejsce zwiększenie ilości zatrudnionych robotników w porównaniu z ilością, przyjętą za podstawę do określenia kategorii świadectwa przemysłowego na rok 1934.

Ulgę powyższe mogą być udzielane jedynie przedsiębiorstwom, które przyczynią się do akcji zwalczania bezrobocia, przyczem ulgi te z reguły nie mogą obejmować takich przedsiębiorstw, które ze względu na charakter swej działalności corocznie w pewnych okresach zwiększają ilość zatrudnionych robotników. Wymienione wyżej ulgi mogą być udzielane na indywidualne podania płatników, wnoszone do właściwego urzędu skarbowego. Urzędy skarbowe winny złożone podania przedstawić wraz z wnioskiem do decyzji Izby skarbowej w terminie do dnia 7 od daty złożenia podania.

KONCESJONOWANE BIURO BUCHALTERYJNO-REWIZYJNE JÓZEFA PROPPERA

zaprzyięzonego znawcy sądowego

KRAKÓW, ULICA KARMELICKA 5.

Telefon Nr. 171-05.

Organizacja — Zakładanie ksiąg — Bilansowanie
Nadzór — Kontrola — Likwidacja — Rozliczanie
spółników — Sprawy podatkowe.

Czynności wykonuje również na prowincji.

T U T K I
(gilzy)

ALTESSE
(Specjalne)

150 sztuk

35 groszy

Z najlepszych naitańsze.

Kronika.

WYKREŚLENIE CZŁONKÓW PRZEZ KRAKOWSKIE STOWARZYSZENIE KUPCÓW.

Wydział Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców na posiedzeniu odbytem dnia 7 stycznia b. r. uchwalił dokonać wykreślenia z listy członków następujących:

1) Firmę Maurycy **Finker**, handel towarów kolonialnych w Krakowie, ul. Dietłowska 29 (kierownik p. Birnbaum) z powodu działania na szkodę moralną i materialną kupiectwa przez uprawianie handlu towarami niemieckimi, mimo produkowania takich samych towarów przez fabryki polskie oraz z powodu odmowy poddania się honorowemu sądowi bojkotowemu.

2) Firmę Löbel **Viertel**, wytwórnia bielizny „Li-Vo“ w Krakowie, ul. Stradom 16 z powodu niewykonania zasądzonego go wyroku sądu honorowego przy Stowarzyszeniu, za pozbawione podstaw oczernianie poszczególnych członków Stowarzyszenia oraz za zakłócenie spokoju podczas Walnego Zgromadzenia i uniemożliwienie normalnego toku obrad.

KIEDY NALEŻY PRZEDŁOŻYĆ ZEZNANIA PODATKOWE?

Zeznania do podatku przemysłowego od obrotu za rok 1933 należy złożyć do dnia 15. lutego 1934 r. Termin do składania przez osoby fizyczne i spadki

wakujące (nieobjęte) zeznań o dochodzie, rozporządzeniem Min. Skarbu z 3 bm. przesunięty na rok podatkowy 1934 z dnia 1. marca do dnia 1. maja 1934 r.

ZLECENIA INKASOWE NA POCZCIE OD 1 LUTEGO

Minister poczt i telegrafów Kaliński podpisał zarządzenie, wprowadzające z dniem 1 lutego br. tzw. zlecenia inkasowe w obrocie wewnętrznym. Zarządzenie postanawia, iż za pomocą zleceń inkasowych mogą być ściągane składki członkowskie, raty za wybrane towary, opłaty asekuracyjne i inne drobne należności, nieprzekraczające kwoty 50 zł. — Całkowita opłata za zlecenie inkasowane do 30 złotych wynosi 30 groszy, za zlecenie zaś ponad 30 zł. — 40 groszy.

Jeżeli dłużnik nie zapłaci przypadającej należności, nadawcy zleceń inkasowych mają prawo żądać za opłatą 5 groszy, aby poczta doręczyła mu za potwierdzeniem wezwanie do zapłaty. Żądanie takie dopuszczalne jest tylko w miejscowym okręgu doręczeń i w miejscowym okręgu doręczeń listonosza.

OBNIŻENIE OPLAT ZA POCZTĘ LOTNICZĄ.

Ministerstwo poczt i telegrafów zarządziło obniżenie opłat za listy, przesyłki i przekazy, przesyłane pocztą lotniczą. Obniżka opłat wchodzi w życie z dniem 15 stycznia bieżącego roku. W obrocie wewnętrznym opłata za nadaną na pocztę lotniczą kartkę pocztową ustalona została na 10 groszy, opłata za list do 20 gramów wagi i przekaz pocztowy na 15 groszy. W obrocie europejskim opłata za kartkę pocztową wynosić będzie od 15 bm. 20 groszy, zależnie od kraju przeznaczenia. Przesyłki listowe mogą być nadawane pocztą lotniczą do wszystkich krajów, paczki tylko w obrocie z niektórymi krajami europejskimi, a przekazy pieniężne tylko w obrocie wewnętrznym.

REJESTRACJA SPÓLEK Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ.

Minister sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem przemysłu i handlu wydał rozporządzenie w sprawie rejestracji spółek z ograniczoną odpowiedzialnością. Na podstawie tego rozporządzenia do czasu wydania jednolitych przepisów o urzędzeniu i prowadzeniu rejestru handlowego należy wpisywać w dotychczas prowadzonych rejestrach spółek z ograniczoną odpowiedzialnością wszystkie dane, które prawo o tych spółkach nakazuje zgłosić do rejestru handlowego. Do wpisów tych zostosować należy dotychczasowe przepisy o rejestrze handlowym, oraz przepisy o postępowaniu w sprawach rejestrowych ze zmianami, wynikającymi z przepisów prawa o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością.

UJAWNNIENIE CEN ARTYKUŁÓW PIERWSZEJ POTRZEBY.

Ministerstwo spraw wewnętrznych przypomniało okólnikiem o obowiązku ujawniania cen na artykułach powszechnego użytku. W myśl obowiązujących przepisów należy wskazać cenę wszystkich artykułów na wystawie, a wewnątrz sklepów muszą być wywieszane na widocznym miejscu szczegółowe cenniki. Za artykuły pierwszej potrzeby uważane są również odzież, obuwie etc.

ROZWIĄZANIE KARTELU GWOŹDZIOWEGO.

Trzy fabryki gwoździ i drutu zawarły w końcu r. ub. porozumienie, mające na celu regulowanie produkcji i cen gwoździ na rynku wewnętrznym. Kartel ten nie wytrzymał jednak próby życia i porozumienie wobec nieprzebrzegania warunków umowy przez jedną z fabryk zostało rozwiązane.

Ze Związku wierzycieli w Krakowie.

Dnia 11. bm. odbyło się przy licznych udziałach zainteresowanych sfer wierzycielskich konferencja celem omówienia całokształtu spraw związanych z akcją o znowelizowanie ustawy o moratorium hipotecznym oraz z akcją związaną z rewaloryzacją wierzytelności hipotecznych. Wobec niezwyklego znaczenia spraw związanych z tak zwanym oddłużeniem zobowiązanych, postanowiono przede wszystkim dla dokładnego zorientowania się w tej materji urządzić co tydzień wieczory dyskusyjne na podstawie referatów opracowanych przez kompetentne ku temu sfery prawnicze i gospodarcze. Nadto postanowiono urządzić sekcję prawniczą, która będzie miała za zadanie udzielanie bezpłatnych porad członkom w sprawach praktycznych związanych z moratorium hipotecznym. W końcu uchwalono rozszerzyć działalność Związku w tej materji na całą Polskę przez utworzenie pokrewnych organizacji w ważnych środowiskach gospodarczych Państwa a to celem ujednostajnienia postulatów z którymi w najbliższej przyszłości wystąpi się do Rządu. Podniesiono przy tem z naciskiem, że sprawa tak ważna dla gospodarstwa narodowego będzie miała tylko wówczas skutek, jeżeli szerokie sfery zainteresowanych utworzą silne podstawy organizacyjne wierzycieli hipotecznych. Pierwszy referat wygłosił syndyk Związku adw. Dr. Norbert SALPETER na temat „Światła i cienie ustawy o moratorium hipotecznym“.

niez na zwiększenie ryzyka. Dalszą konsekwencją będzie również zwiększenie obciążenia podatkowego w porównaniu do stanu obecnego, co ujawni się oczywiście różnie, zależnie od charakteru produkcji, organizacji i warunków produkcji oraz zbytu. Momenty te mogą pociągnąć za sobą pertubacje w zakresie kształtowania się cen danego artykułu, oraz potrzebę rewizji kalkulacji cen wogóle. Ponadto scalenie podatku nie usunie jednej z najistotniejszych wad podatku obrotowego, a mianowicie płacenie podatku od podatku. Wada ta raczej zostanie zwiększona, gdyż mimo zapłacenia zgóry przez producenta scalonego podatku, będzie się on pośrednio przy każdym następnym obrocie przetwórczym zwiększał. Scalony podatek stanowiąc będzie bowiem łącznie z ceną za sam towar podstawę obliczenia obrotu w przedsiębiorstwie dalszej produkcji.

Sfery przemysłowe wskazują też, że zagadnienie scalenia podatku obrotowego przedstawia się inaczej u nas niż zagranicą. Zgranicą tam, gdzie jest pobierany scalony podatek, istniał on i istnieje jako czysty podatek obrotowy o jednolitej zasadniczo stawce. Ułatwiało to jego scalenie. W Polsce podatek od obrotu związany jest ze świadectwami przemysłowymi, będącymi podatkiem przychodowym. Ustalane są różniczkowane stawki podatku obrotowego, zależne od rodzaju tranzakcyj. Specjalnie potraktowane są takie dziedziny, jak np. komis Wobec tych i innych postanowień charakter podatku obrotowego w Polsce jest bardzo nieokreślony.

Obydwa te stanowiska wzięte są pod uwagę przez czynniki miarodajne, które jednakowoż zdecydowane są przeprowadzić scalenie podatku obrotowego.

ZABEZPIECZANIE

ROZKŁADANYCH NA RATY ZALEGŁOŚCI PODATKOWYCH.

Ministerstwo Skarbu wystosowało do Izb skarbowych okólnik normujący uprawnienia urzędów skarbowych w sprawie zabezpieczania zaległości podatkowych na hipotece płatników. Wszelkie czynności związane z wyjednywaniem hipotek, zabezpieczających zaległości podatkowe, załatwiać mają urzędy skarbowe we własnym zakresie działania. Wyjątkowo tylko w sprawach, budzących wątpliwości lub nastrożających poważne trudności natury prawnej, mają urzędy skarbowe zwracać się do Prokuratorji Generalnej Państwa o udzielenie porady prawnej. Bezwarunkowo należy uciekać się do interwencji Prokuratorji w razie, jeśliby wskutek odmowy uwzględnienia wniosku urzędu skarbowego o zapisanie hipoteki, powstała konieczność wniesienia skargi. Skreślenie hipotek, zabezpieczających zaległości podatkowe, które zostały w całości spłacone lub zarządzeniem właściwej wła-

dzy skarbowej umorzone, winno nastąpić z urzędu bez względu na wysokość zabezpieczonych kwot podatkowych. Ograniczenie zabezpieczenia hipotecznego w razie częściowego tylko spłacenia lub umorzenia zaległości, może być dokonane na prośbę zainteresowanego płatnika.

Zwolnienie części nieruchomości albo jednej lub kilku z pośród większej ilości nieruchomości z pod obciążenia hipotecznego zaległościami podatkowymi na rzecz skarbu, bez uprzedniej spłaty zabezpieczonej sumy może nastąpić tylko wówczas, jeżeli tego wymaga ważny interes ekonomiczny płatnika. Ten sam warunek dotyczy ustąpienia pierwszeństwa hipotecznego dla pożyczek, zaciąganych przez płatników. Przy opinjowaniu odnośnych podań oraz wydawaniu decyzji mają władze skarbowe przestrzegać następujących zasad: 1) aby zaległości podatkowe zabezpieczone hipotecznie łącznie z zaciągniętą się mającą pożyczką, mieściły się w połowie wartości szacunkowej odnośnej nieruchomości, 2) aby przed dokonaniem zmian w hipotece płatnik uiszczył stosowną część zabezpieczonych zaległości, odpowiednio do okoliczności.

Urzędy skarbowe przedkładać mają odnośne wnioski izbom skarbowym, które ze swej strony kierować je mają do właściwych urzędów Prokuratorji Generalnej bądź bezpośrednio, bądź też dopiero po uzyskaniu zgody ministerstwa skarbu w zależności od sumy zabezpieczonych zaległości podatkowych. Prezesi izb skarbowych decydować mogą samodzielnie w sprawach, których suma zabezpieczonych zaległości podatkowych nie przekracza 50.000 złotych. Wnioski w sprawach, w których suma zabezpieczonych zaległości podatkowych przewyższa kwotę 50.000 zł., muszą być przedkładane ministerstwu skarbu do decyzji. Dopiero po zatwierdzeniu ich przez ministerstwo, izby skarbowe kierować będą odnośne wnioski do Prokuratorji Generalnej celem załatwienia potrzebnych formalności.

Uregulowanie płatności dolarowych kredytu długoterminowego.

Min. skarbu opracowało projekt ustawy o zapłacie należności z tytułu pożyczek długoterminowych w walutach obcych. Projekt ten, który ma niebawem wejść pod obrady Rady Ministrów, zbudowany jest na zasadzie pozostawienia dłużnikom możliwości wykorzystania spadku walut obcych na które opiekują dane papiery wartościowe kredytu długoterminowego. Jednakowoż dłużnicy mogą wykorzystać ten spadek jedynie w razie uiszczenia należności w terminie lub

Tabela obniżek w taryfie kolejowej.

Poniżej podajemy dwie tabele, przedstawiające zniżki procentowe, jakie zaszły w nowej taryfie kolejowej, osobowej i ekspresowej od dnia 1-go stycznia 1934 roku.

TARYFA EKSPRESOWA

Odległość km.	W a g a p r z e s y ł k i								
	5 kg.	6 kg.	7 kg.	8 kg.	9 kg.	10 kg.	15 kg.	20 kg.	ponad 20 kg.
50	-37,5%	-37,5%	-37,5%	-37,5%	-37,5%	-37,5%	-37,5%	-25,0%	—
100	-37,5%	-37,5%	-37,5%	-37,5%	-25,0%	-25,0%	+12,5%	—	—
150	-37,5%	-25,0%	-12,5%	-12,5%	—	+12,5%	+8,3%	—	—
200	-25,0%	-30,0%	-10,0%	—	—	+10,0%	+6,7%	—	—
250	-20,0%	-30,8%	-23,1%	-7,7%	—	+7,7%	+5,3%	—	—
300	-25,0%	-26,7%	-20,0%	-6,7%	—	+13,3%	+4,3%	—	—
350	-23,1%	-29,4%	-23,5%	-11,8%	-5,9%	+5,9%	-3,8%	-6,3%	-6,5%
400	-26,7%	-35,0%	-25,0%	-15,0%	-5,0%	—	—	-5,1%	-5,7%
450	-25,0%	-28,6%	-19,0%	-9,5%	—	+4,8%	—	-4,8%	-3,4%
500	-23,5%	-30,4%	-21,7%	-13,1%	-4,3%	+4,3%	—	-4,4%	-3,2%
600	-21,1%	-32,0%	-20,0%	-12,0%	—	+8,0%	—	-2,0%	-2,4%

przed terminem. Natomiast w razie zwłoki w zapłacie instytucja kredytu długoterminowego, celem zabezpieczenia się przed stratami, ma prawo wyboru kursów według następujących norm: może zażądać kursu z dnia płatności albo kursu poprzedzającego zapłatę, lub też kursu z dnia w którym instytucja dokonywała wypłat w tytulu należności posiadaczy walorów. Projekt więc, dając dłużnikom słuszne prawo do wykorzystania wahań walut obcych, daje jednocześnie instytucjom kredytu długoterminowego możliwość zabezpieczenia się przed stratami wynikającymi z różnic kursowych, których to strat organizacja instytucji kredytu długoterminowego z samej natury wykonywanych funkcji nie przewiduje. Z drugiej strony, jak słyhać, projekt danej ustawy ma przewidywać ingerencję Min. Skarbu na wypadek gdyby skutkiem wahań kursowych wynikły dla instytucji kredytu długoterminowego korzyści ze szkoda dłużników. W takim wypadku będzie mógł być zarządzony zwrot niesłusznego wzbogacenia się. Ponadto instytucje kredytu długoterminowego będą

miały prawo płacić należności z tytułu listów zastawnych lub obligacji wyrażonych w walutach obcych — w walucie polskiej, z wyjątkiem listów zastawnych wypuszczonych na rynkach zagranicznych.

TARYFA OSOBOWA

Odległość km.	Pociągi osobowe		Pociągi pospieszne	
	I kl.	II i III kl.	I kl.	II i III kl.
50	-20,0 proc.	—	-32,3 proc.	-15,4 proc.
100	-27,1 "	-8,8 proc.	-27,4 "	-9,3 "
150	-20,0 "	-19,6 "	-38,8 "	-23,5 "
200	-40,0 "	-25,0 "	-38,8 "	-24,7 "
250	-40,5 "	-25,6 "	-41,9 "	-27,4 "
300	-40,2 "	-25,3 "	-40,2 "	-25,2 "
350	-40,6 "	-25,7 "	-41,7 "	-27,1 "
400	-40,8 "	-26,0 "	-40,8 "	-26,0 "
450	-40,9 "	-26,1 "	-42,0 "	-27,5 "
500	-40,6 "	-25,7 "	-40,8 "	-26,0 "
600	-40,7 "	-25,9 "	-40,8 "	-26,0 "
700	-40,3 "	-25,4 "	-40,4 "	-25,6 "
800	-40,0 "	-25,0 "	-39,9 "	-24,9 "
900	-40,0 "	-25,0 "	-40,2 "	-25,2 "
1000	-39,7 "	-25,7 "	-39,7 "	-24,6 "

Rozpowszechniajcie „Przegląd Kupiecki”